

ABDULAH NAKAŠ
OPĆA BOLNICA

JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo
Odjeljenje za urgentnu medicinu

KONTINUIRANA EDUKACIJA

VENEPUNKCIJA

Venesekcija

MT Vildana Kovačević

UVOD

- **Venepunkcija (venesekcija)** je puštanje krvi iz krvne žile.
- Izvodi se najčešće ubodom igle, odnosno nožića, u venu lakatnog pregiba nakon kompresije nadlaktice gumenom poveskom ili manšetom tlakomjera.
- Obično se pušta 150-500 ml krvi.
- Venepunkcija smanjuje ukupnu količinu krvi u krvnom optoku i prolazno snizuje venski i kapilarni tlak, a kasnije i arterijski krvni tlak. Dolazi i do promjene hemijskog sastava krvi, metabolizma vode i soli, fizikalnih svojstava krvi (smanjuje se viskoznost) i do citoloških promjena.

INDIKACIJE

- policitemija
- pletora
- plućna kongestija i plućni edem
- otrovanje nekim plinovima i dr.

Danas se rijetko izvodi, jer postoje lijekovi sa sličnim djelovanjima.

U hitnim stanjima i nedostatku odgovarajućeg lijeka može biti spasonosna metoda (npr. kod edema pluća).

POTREBAN MATERIJAL

- Tupferi vate u čistoj posudi
- Dezinfekciono sredstvo
- Kanile
- Bubrežnjak
- Kompresa
- Sterilne rukavice
- Kesa za krv
- Sistemi za infuziju

TEHNIKA RADA

- Objasniti pacijentu način izvođenja procedure
- Staviti pacijenta u ležeci položaj
- Obući sterilne rukavice
- Postaviti kompresu ispod ruke
- Provjeriti izraženost vena
- Očistiti kožu tupferom natopljenim alkoholom
- Stegnuti povesku 5-10 cm iznad mjesta gdje se želi ubosti vena
- Punktirati venu kanilom većeg promjera
- Na kanilu spojiti sistem za infuziju i spojiti sa kesom

PRIPREMA PACIJENTA

- Da bi olakšali pacijentu i pripremili ga za proceduru koja slijedi, potrebno je obavijestiti pacijenta koliko dugo traje sam postupak i objasniti mu proceduru jasno i sa razumjevanjem.
- Obavezno navući rukavice a poželjno je i oprati ruke.
- Pacijenta trebamo pitati da li je ikada osjećao mučnine, nesvjesticu, znojenje ili je povraćao kada mu je uzimana krv.

VADENJE KRVI

KAKO SE VADI KRV?

- Trebamo procijeniti pacijentove vene, da bismo odredili najbolje mjesto za punkciju.
- Vežemo povesku 3-4 prsta iznad izabranog polja punkcije, pošto se krv koja dotiče iz pratećih vena vraća ka srcu sve dok to dopušta arterijski tok. Poveska dovodi do venske dilatacije.

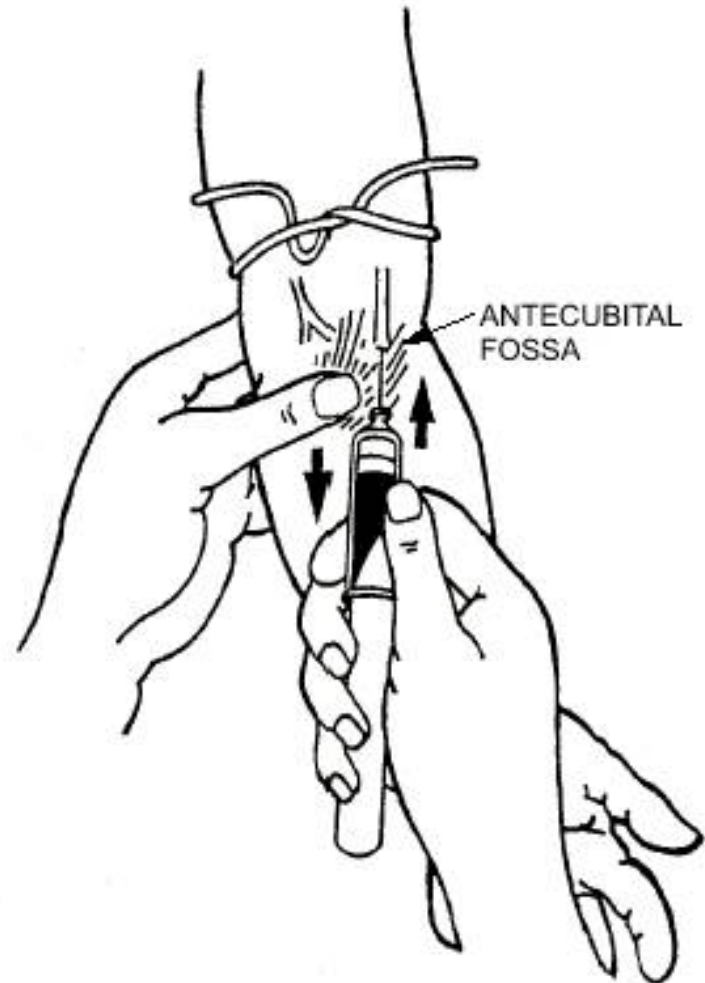
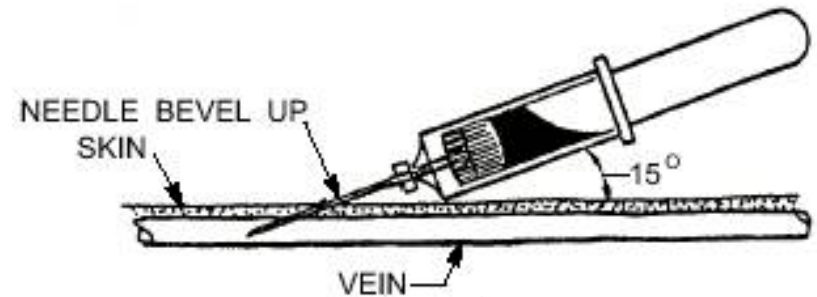

KAKO SE VADI KRV?

- U toku vađenja krvi iz vene (venepunkcija), tehničar/sestra uvodi iglu kroz kožu do vene a kroz iglu krv protiče u špricu-epruvetu.

KAKO SE VADI KRV?

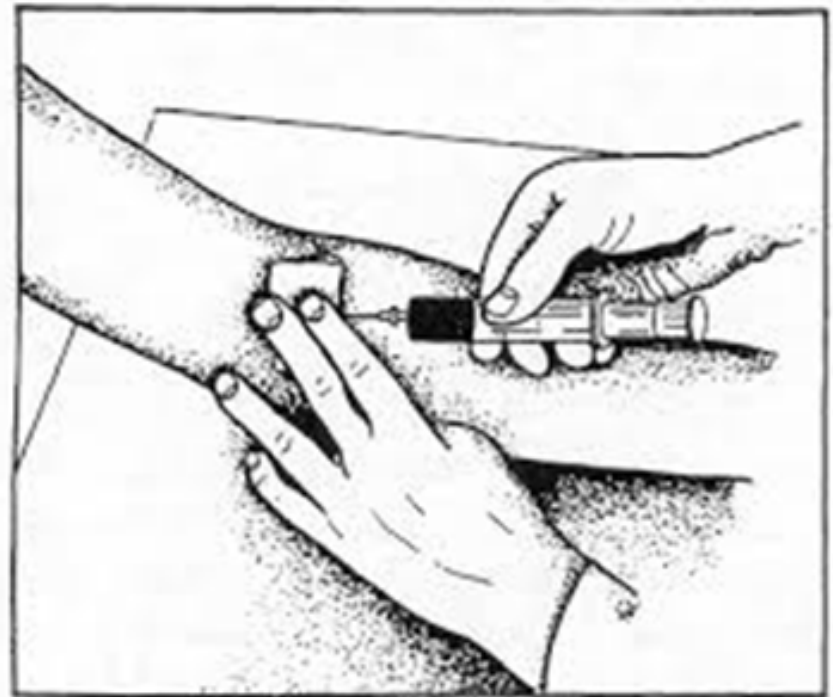
- Najčešće se venepunkcija izvodi na unutrašnjoj strani lakta gdje je vena najčešće lako vidljiva i dostupna. Uz stisak pesnice ona postaje još istaknutija.

KAKO SE VADI KRV?

Procedura vađenja krvi obično traje manje od 3 minuta.

Nakon toga, tufer sa alkoholom se stavlja na mjesto uboda i potrebno ga je dobro pritisne i držati bar 5 minuta, kako bi se ubrzalo zaustavljanje krvarenja i spriječilo stvaranje hematoma.

Pisana obavijest o venepunkciji

U skladu sa člancima 6, 8, 9 i 16. Zakona o zaštiti prava pacijenata (NN 169/04, NN 37/08), članku 22. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08), članka 19. Zakona o liječništvu (NN 121/03, NN 117/08), Pravilnika o obrascu suglasnosti te obrascu izjave o odbijanju pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka (NN 10/08) te Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove-Prilog V. Prava pacijenata – Pristanak/odbijanje obaviještenog pacijenta (NN 31/11), liječnik specijalist _____ obavijestio je mene, _____

(ime i prezime specijalista)

(ime i prezime pacijenta, datum rođenja)

o dijagnostičkom odnosno terapijskom postupku te da postoje određeni rizici i moguće komplikacije koji mogu nastati tijekom i nakon izvođenja istog

Naziv i opis postupka: **Venepunkcija**

je postupak punktiranja vene u dijagnostičke ili terapijske svrhe.

Terapijska venepunkcija podrazumijeva odstranjivanje 400-500ml krvi u jednom aktu

Dobrobiti:

Terapijska venepunkcija = rasterećivanje organizma od štetnih elemenata (primjerice suviška željeza u bolesti nakupljanja željeza – hemokromatoza).

Dijagnostička venepunkcija omogućava analiziranje krvnih nalaza.

Rizici:

Infekcija na ubodnom mjestu; venski i arterijski hematomi; tromboza; nizak tlak

Zamjenski postupci:

ne postoje u Hrvatskoj

Potpis i faksimil odgovornog doktora

medicinske za obavljanje postupka :

Datum:

Izjava pacijenta

Svojim potpisom potvrđujem da sam detaljno upoznat/a s koristima i rizicima postupka, s drugim dijagnostičkim odnosno terapijskim mogućnostima, da sam razumio/la pročitano te da sam mogao/la postaviti pitanja liječniku u svrhu razjašnjavanja nejasnoća. Istim potpisom potvrđujem da shvaćam i prihvaćam da, ukoliko se u tijeku visokorizičnog postupka (kirurških ili ostalih invazivnih postupaka) ukažu novi neočekivani momenti, isti mogu tijekom zahvata promijeniti i zahvat može završiti na način različit od ranije mi objašnjenog, a razlozi istoga će mi nakon zahvata biti objašnjeni.

Datum: _____

Potpis pacijenta ili njegovog zakonskog zastupnika ili skrbnika : _____

SET HEMOKULTURE

KRV

- „Set hemokultura“ je uzorak krvi dobiven s jednog mjesta venepunkcije, bez obzira inokuliramo li tu krv u jednu ili više bočica.

PREPORUKA:

Maksimalno uzeti 3 seta u 24 sata.

U slučaju febriliteta: 2-3 seta / 24 sata.

U slučaju sumnje na endokarditis: 3 seta / 24 sata.

Preporučeni razmak venepunkcija > 1 sat.

- Dezinficirati mjesto venepunkcije 70 % alkoholom, te **pričekati da alkohol ishlapi.**
- **Ne palpirati kožu nad venom nakon izvršene dezinfekcije!**
- Skinuti originalni plastični poklopac s „fanova“ (bočica).
- Dezinficirati gumeni vrh (čep) na „fanovima“ i **pričekati da alkohol ishlapi.**
- U svaki „fan“ inokulirati uzorak krvi **neupotrebljenom, sterilnom iglom.**

PREPORUKA:

Optimalni volumen krvi je drukčiji za različite vrste „fanova“.

VRSTE VAKUTANERA

- **ZELENI** ili **NARANČASTI** : 5-10 ml / bočici
- **ŽUTI** : < 5 ml / bočici

POHRANA:

- NEINOKULIRANI, neupotrebljeni FAN – sobna temperatura
- INOKULIRANI FAN (s uzorkom) :
  - < 2 sata – sobna temperatura
  - > 2 sata – thermostat

NAJČEŠĆE GREŠKE

- Nismo pričekali da ALKOHOL ISHLAPI, prilikom dezinfekcije gumenog čepa „fana“ ili prilikom dezinfekcije mjesta venepunkcije.
- Palpirana je vena nakon dezinfekcije, a prije venepunkcije.

